

Maikuu — looduskaitsekuu

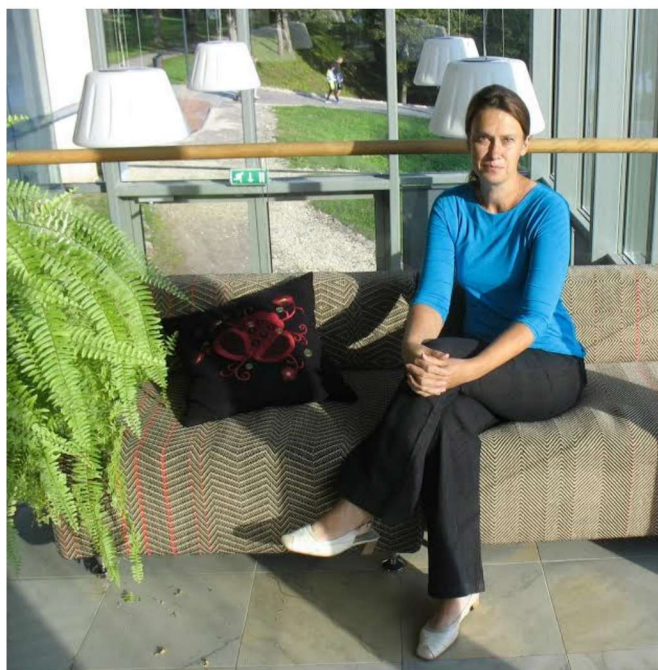
Sellel aastal on looduskaitsekuu teemaks „Eesti maastikud“. Maastik on meie ühine avalik eluruum, mida tuleb igati väärtustada ja hoida. Kirjanik Valdur Mikita on oma „Lingvistilises metsas“ tabavalt sõnastanud, et *Eesti on vähemalt Euroopa piirides kummaline paik, kus maastikupärimus on elus püsinud veel üsna hilise ajani. Meie loomismuistendid ja hiiepärimus viitavad väga arhailisele kihistusele, mis tsiviliseeritud maailmast ammu kadunud on. Sellel on argine seletus – maastikupärimus kaob paikadest, kust metsik loodus on kadunud.* Et ka aastate pärast säiliks järeltulevatele põlvedele pärimuslikud lood ning Eesti metsik loodus kogu oma liigirikkuses, tuleb ümbritsevasse keskkonda austuse ja väärikusega suhtuda.

1994. aasta alguses sai lõplikult küpseks juba varem algatatud mõtte avada Räpina Aianduskoolis keskkonnakaitse eriala. Alustati täiesti nullist, sest tol ajal ei õpetatud üheski Eesti koolis veel sellist eriala. Valminud õppekavaga käidi tollase Eesti keskkonnaministri Andres Tarandi juures, kes toetas igati keskkonnakaitse eriala avamist. 14. märtsil 1994. aastal kinnitas haridusministeerium õppekava ja tee õpilaste vastuvõtmiseks oli avatud. Huvi keskkonnakaitse õppimise vastu oli suur ning erialale said õppima asuda vaid parimad. Alates 2002. aastast saab keskkonnakaitset õppida lisaks päevasele õppele ka sessioonõppes.

Keskkonnakaitse eriala saab Räpinasse õppima tulla pärast gümnaasiumi lõpetamist ning siin omandatakse laialdased teadmised loodusest, metsandusest, jäätmekehtlusest, keskkonnakorraldusest organisatsioonis jne.

Väga tähtis osa õppes on praktikal, mille eesmärgiks on kinnistada õppetöös omandatud teoreetilisi teadmisi. Praktilise õppe tunnid toimuvad nii Räpinas kui ka Räpina lähedal metsades ja poldril. Praktikat on võimalik sooritada keskkonnaametis, keskkonnainspektsioonis, kohalikus omavalitsuses või mõnes muus keskkonnaga seotud ettevõttes.

Õppeainetest õpetatakse valdavalt keskkonnavalaseid aineid, mis vahelduvad praktiliste tundidega. Nii ei pääse ükski õppija taimede määramisest, keskkonnatasude arvutamisest ja -lubade vormistamisest, ulukite vanuse määramisest, keskkonnakriisi läbimängust, keskkonnaseirest ning mõjude hindamisest ja paljust muust, mida antud eriala lõpetaja oskama peab.

Aastatel 2011–2013 õppisin ka ise Räpina Aianduskoolis keskkonnakaitse erialal. Sain olla õpilase rollis ja tajusin, mida tähendab õppida töö kõrvalt. Koos kursusekaaslastega valmistusime eksamiteks ning kogesime ka eksamistressi, kuid tegelikult oli see minu elu üks parimaid kogemusi. Minu kursusekaaslane Pille on lausunud, et ta poleks Räpinasse astudes iial arvanud, et sellega kaasneb selline boonus nii tore ja kokkuhoidva seltskonna näol. Lisaks õppetööle leidsime kursusega aega piknikeks, lumiseks räätsamatkaks ning teatrikülastuseks.

Kõige rohkem andsid uusi kogemusi ja teadmisi õpingute käigus praktilised tegevused. Üheks meeldejäävamaks hetkeks oli Võrumaa kaitsealuste puude otsimine ning nende pildistamine, mis avas ukse nii mõnelegi järgnevale huvitavale tegevusele.

Õnne Rämmann, keskkonnakaitse eriala juhtõpetaja

Mis tehtud ...

06. mai	Noorte Põllumeeste klubi külaskäik
07. mai	Avatud uste päev
13. mai	Kunstiakadeemia floristika eriala õpilased meie kooli õpilaste kursusetööde kaitsmisel
19.-21. mai	Tallinna Lillfestival, 2015
23. mai	Kooli tutvustamine üritusel „XIV Euroopa Noorte Meistrivõistlused Metsanduses“

... mis teoksil

16.-31. mai	Saksa aiandusõpilased koolis praktikal
28. mai	Konguta Kooli õpilaste külaskäik
28.-30. mai	XII Kutsekoolide suvepäevad Kurgjärvel
16.-17. juuni	Aedniku ja floristi kutseksam
19. juuni	Lõpuaktus

TÄNASES LEHES: Keskkonnakaitsejad vs metsloomad! Steevia ja Lippia — uued külalised! EUROPEast ning ERASMUSest! Kus on timbu? Deutsch real! Rohkem kui pool sajandit õpetajana! Uudiseid floristipõllult! ... ja palju muud huvitavat!!!

Minu päev metsas!

Ühel ilusal aprillikuu neljapäeva hommikul olin praktikal keskkonnainspeksioonis. Metsainspektorid läksid metsamõõtmisi tegema, kuna metsa oli raiutud ebaseaduslikult, ja ma ühinesin nendega.

Raielank asus Lahemaa rahvusparkis ja sinna oli vaja sõita umbes tund aega. Kui me lõpuks kohale jõudsime, hakkasime pihta. Meil oli vaja ära mõõta 3 eraldise kõik raiutud puude kannud, et saada teada raiutud puude keskmist diameetrit. See võttis aega mõne tunni.

Mõõtmiste ajal nägin ma palju veelompe, mis olid konnakudu täis. See oli ilus ja meenutas mulle tikrimoosi.

Hiljem mõõtsime mõnede langile jäänud puude puuliikide keskmise kõrguse ja diameetri, et neid hiljem keskkonnakahju arvutamisel kasutada.

Tallinnasse tagasi jõudes hakkasime keskkonnakahju arvutama ja saime tulemuseks hiigelsuure arvu.

Selline oli üks meeldejääv päev keskkonnainspeksioonis, kus ma õppisin palju huvitavat looduse kohta.

Evelyn Kapp, 2kg

Elamused ja kogemused kogu eluks

Minu praktika möödus Nõmme Loodusmajas lastele tunde andes. Hommikul ärkasin alati rõõmsas tuju ja naeratus näol, et astuda uuele päevale vastu. Iga päev oli eriline, sest iga päev vahetusid loodusringi lapsed. Põhikooli lastele meeldis külvata seemneid mulda. Valisin need seemned, mis idanevad hästi ning tärkavad kiiresti. Näiteks: apteegi saialill, salatkress, salvei ning majoraan.

Algkooli lastele meeldis kuulata jutte loodusest ja meisterdada midagi põnevat. Minu üllatuseks meeldis lastele mikroskoobiga tegelemine, kus nad said ise lähemalt vaadata mingit putukat või linnusulge.

Minule meeldis väga loodusmajas olla õpetaja. Ma tundsin, nagu oleksin taas oma liblikakookonist nii-öelda välja roninud. Minu sees oli ja on ka praegu palju energiat ja säran kui päike. Iga kord kui ma klassi ees seisin, mõtlesin selle peale, et koolis on ikka äge käia küll. Huvitavaid tegevusi jätkus igaks päevaks. Kõige põnevam oli see, kui tegime lõket loodusmaja aias. Päike paistis ja lapsed jooksid ringi. Sellel päeval restaureerisime vanu looduspilte ja komplekteerisime elavnurga loomadele õunapuu okstest komplekte talveks.

Komplekteerimine käis nii, et lapsed lõikasid oksakääridega õunapuu oksa parajateks juppideks, mina aitasin neil oksad punti panna ja teibiga siduda.

Elavnurk on üks õppeklassidest loodusmajas, kus elavad erinevast liigist loomad. Nendeks on laborirobid, liivahiired, kukk, deegud, tšintšiljad, vöötorav, harjasvöölane nimega Nuhvik, viirpapagoid, juttsegi-hiir ja paljud teised mõnusad loomakesed. Loodusringi lapsed toidavad neid igapäevaselt, puhastavad puure ja veedavad mõnustasti aega.

Olin Nõmme Loodusmajas praktikal juba teist aastat järjest. Ma valisin selle praktikakoha, kuna mulle meeldib noortega tegeleda ja samas armastan ka loodust. Kahte tegevust ühendades sain täiusliku tulemuse. Sel ajal, kui õppisin Põlva Ühisgümnaasiumis, ei mõistnud ma, miks õpetajad on hädas teismeliste noortega. Miks peavad nad korda looma ja miks nad kurdavad oma töö üle. Alles nüüd, kui ma ise andsin tunde loodusmajas lastele, märkasid ja avastasid, et see õpetamine polegi nii lihtne. Õpetaja peab olema tihti lapsevanema, psühholoogi, esmaabi andja rollis.

Elis Sepp, 2kg

Keskkonnakaitsjad versus metsloomad

Ühel mõnusal hommikul läks meie kursus uluki ja jahinduse tundide raames ajukahile Räpina ümbrusesse. Eesmärgiks oli vaadata võimalikult palju loomi nii metsas kui põllul. Metsloomi ajasime taga ja loendasime seitsmes kohas. Kõik õpilased said proovida nii ajaja kui ka loendaja rolli. Ajajate ülesandeks oli hirmutada metsloomi erinevate hüüetega maa-ala ühest otsast. Teisel pool ootasid loendajad, kelle ülesandeks oli metsast välja jooksvad loomad kokku lugeda. Loendamise käigus nägime põtru, metssigu, nirki, halljänest ja metskitsi. Meile meeldis see õppekäik väga. Saime palju positiivseid emotsioone, loomad ilmselt mitte. 😊

Elis Sepp, 2kg

Foto: Arvi Lepisk

EUROPEast, praktikatest ja sõbrapäeva tomatitest

10.-12. mail toimus Riias EUROPEA International'i kevadkonverents. Sel korral oli konverentsi teemaks "Konkurentsivõimeline ja jätkusuutlik kutseharidus ja -koolitus: saavutused ja uued eesmärgid". Osalejaid oli ligi kahekümnest Euroopa riigist. Konverentsi käigus anti ülevaade Läti kutsehariduse hetkeseisust ja lähitulevikust. Osalejariikide esindajad jagasid häid praktikaid kutshariduses.

Lätis on hetkel käimas kutsehariduse reform, mille käigus kutsekoolid, mille õpilaste arv jääb alla 300, kas suletakse või liidetakse suuremateks kutsehariduskeskusteks. Pärast reformi läbiviimist on Lätis kokku 18 kutsekooli. Samuti toimub hetkel Läti kutsehariduses kutsete tasemete kirjeldamine, kvaliteedi hindamise mehhanismide ühtlustamine Euroopa Liidus kehtivaga ja töökohapõhise õppe (work-based learning) arendamine. Jasper van Loo (CEDEFOP) rõhutas oma ettekandes, et kutseõpe vajab Euroopas enam populariseerimist ja õppijatele atraktiivseks muutmist.

Lätis läbiviidud kutseõppijate praktikate uuringud näitasid, et 46 % praktikante leiab oma praktikakoha ise, 26 % kasutavad sõprade ja sugulaste abi, 20 % kasutab Lätis loodud praktikaportaali ("prakse.lv"), 19 % kasutab haridusasutuse abi ja 5 % kasutab muid võimalusi ja kanaleid. 75 % praktikantidest ei saa praktika ajal töötasu. Praktikandi keskmine töötasu (kui saab) jääb keskmiselt vahemikku 201-300 €.

89 % praktikantidest arvas, et praktika ettevõtetes on kasulik; 77 % uuringus osalenutest leidis, et ettevõttepraktika võimaldab neil kooli lõpetamise järel leida tööd.

Ligikaudu 45 % ettevõtetest ei ole kunagi võtnud praktikante ja nendest ligikaudu 50 % ei tunne praktikantide juhendamise vastu huvi. Keskmiselt võetakse ettevõtetesse 2-5 praktikanti aastas.

Heade praktikate sessioonis tutvustati mitmeid kutsehariduses hästi toiminud tegevusi ja projekte. Läti kutsekoolide õpilased tutvustasid erinevate toodete (nt taaskasutatavatest materjalidest valmistatud valgusti, taaskasutatud materjalidest toodetud tekstiilitooted jt) arendust ja tootmist. Anti ülevaade mitmete Euroopa riikidevahelistest projektidest (Angie 2.0, COPCHAVET). Georges Krack tutvustas Luksemburgi õpilaste poolt loodud ettevõtet "Chicken4me", mis võitis Tallinnas 2014. aastal toimunud Euroopa õpilasfirmade konkursil innovaatsilisuse preemia. Mina tutvustasin aianduskooli projekte: "Sõbrapäeva tomatiprojekt" ja "1000 sõpra". Kolleegid-kuulajad leidsid, et tegemist on heade ja huvitavate projektidega. Imestati projektides osalejate arvude üle.

Sõbrapäeva tomatiprojekti osales 790 gruppi, 1000 sõbra projekti osaleb kokku 942 gruppi. Optimistlikumad kolleegid ennustasid, et järgnevatel projektides on meil osalejaid ka Soomest ja Lätist.

Esimese konverentsi päeva lõpetas Läti haridus- ja põllumajandusministritele kutseõpet puudutavatele strateegiatele (strateegiad perioodiks 2015-2020) ametlike ettepanekute esitamine.

Teisel päeval toimusid nn töötoad, mis seisnesid temaatilistes ekskursioonides. Igal osalejal oli võimalik valida kolme teema vahel: ökoloogiline mets ja puit, ökoturism ja ökoloogiline toit. Ökoturismi ekskursiooni käigus külastasime Lignatese rahvusparki (Ligatnes National Park), kuhu on rajatud mitmeid terviseradu ning eksponeeritakse Läti looduslikke loomi ja linde. Eksponeeritakse looduslikus keskkonnas. Loomadele-lindudele on lisatud nende nimed läti, leedu, eesti, vene, inglise, saksa ja ladina keeles. Lignatese rahvuspark on populaarne koht, kus käiakse perega jalutamas, loomade-lindudega tutvumas või lihtsalt loodust nautimas või sportimas. See rahvuspark on populaarne ka eestlaste hulgas.

Konverentsi lõpetas rahvuslike EUROPEA juhatuste esimeeste (EUROPEA *National Coordinators*) nõupidamine. EUROPEA International kui Euroopa riikide rohelise sektori kutsekoolide ühendus loodi juba 25 aastat tagasi. Nõupidamisel arutati EUROPEA International'i statuudi ja põhikirja üle. See vajab uuendamist ja kaasaajastamist. Lisaks anti ülevaade EUROPEA International'i tegevustest ja finantsidest. Peamised tegevused on liikmesriikidevahelised projektid ning õpilastele mõeldud rahvusvahelised kutsevõistlused. Lähiajal toimuvad järgmised kutsevõistlused: metsandus (20.-24. mai 2015, Luua Metsanduskool, Eesti), põllumajandus (Agrolympics, 6.-7. november, Lycée Technique Agricole, Luksemburg). Veel toimub EUROPEA kutsekoolide õpilastele kutsevõistlusi järgmistes valdkondades: floristika, enoloogia, kündmine. Suurt huvi tuntakse aianduslike kutsevõistluste vastu.

EUROPEA International'i sügiskonverents toimub novembris Luksemburgis.

2018. aastal toimub EUROPEA International'i konverents Eestis.

Informatsiooni EUROPEA kohta leiab veebilehelt: <http://europea.org> ja Facebookist: <https://www.facebook.com/pages/EUROPEA-International/419162528179180>

**Katrin Uurman, kutseõpetaja,
MTÜ EUROPEA Eesti juhatuse esimees**

Taimed lilleaeda ja floristipõllule.

Sel kevadel on, koostöös firmaga Selteret meie kollektsiooni ja kasvuhoone ümber paigutatavatesse istutuskastidesse, -amplitesse, tulemas järjekordne valik suvelilli. Trotsides heitlikke ilmu on istutusi lillekollektsiooni alustanud saksa õpilasted Erfurti (Saksa) kutsekoolist ja meie esimese ja teise päevaste kursuste floristid. Kokku istutatakse lisaks meie endi kasvatatud taimedele ligikaudu 30 uut Seltereti suvelillesorti.

Aianduskooli lillekollektsiooni püsilillede osa on hetkel rekonstrueerimisel. Nimelt kaevatakse taimed välja, jagatakse väiksemateks osadeks ja istutatakse ajutiselt põllule. Istutusala kaevatakse mitmekordselt läbi ja puhastatakse sinna aastate jooksul kogunenud umbrohtudest.

Floristipõllule püüame sel korral külvata otse kasvukohale rohkem seemneid kui varajasematel aastatel. Loodame, et ilm ikka toetab taimekeste kasvamist.

Kerli Kaur: Floristidel on lubatud oma seadeteks valdavalt kasutada vaid floristipõllule istutatud taimi, kuid kui väga vaja, saame omale vajalikke taimi pisut juurde ka kollektsioonიაiat.

Sandra Kuusmaa: Loodame, et floristipõld muutub floristidele rohkem toimivaks, taimede poolest mitmekesisemaks, lõikematerjaliks sobivamaks.

2fp tüdrukud istutavad kollektsioonიაeda suvelilli

Jaanika Müürisepp: Oletatavalt peaks floristipõld andma tulevikus rahalist kokkuhoidu, sest kimpude tegemiseks peaks siis vähem materjali kaubandusest tellima.

Jaana Vaino, kutseõpetaja

Uudsed suvelilled aianduskoolis.

Sel kevadel on meil kõigil võimalik aianduskooli õppekasvuhoones esimest korda uudistada kolme suvelille, mis on kogu Eestis vähe tuntud.

Inglilill, tsentradeenia ja timbu on osa Seltereti firma suvelillede koostööprojekti raames eksponeeritavatest noortaimedest. Suve jooksul esitletakse neid taimi aianduskooli peenardel, kastides, amplites.

Ahtalehine inglilill (*Angelonia angustifolia*) on väidetavalt aromaatsed õunalõhnalised kitsad lehed ja juunist külmadeni õitsevad pikaraoliste pisikeste orhideede moodi valged, roosad või lillad õied. Mujal maailmas nimetatakse teda ka „suvelõvilõuaks“ ja „suveprintsessiks“. Taim kasvab 30-50 cm läbimõõduga tihedaks tugevasti harunenud puhmikuks. Kaunis nii peenral kui anumates. Kasvab hästi ainult soojal suvel. Kodumaa on Mehhikos ja Lääne-Indias.

Õiekas tsentradeenia (*Centradenia floribunda*) on tumedate veidi sametjaste pronksjas- roheliste lehtede ja lillakasroosade neljatiste õitega armas pisut vesiste vartega taim. Kasvab väidetavalt 30 cm kõrguseks ja 30 cm läbimõõduliseks ning on veidi kaldu asetsevate vartega, mistõttu sobib amplitesse. Kuna on pärit Guatemaalast, siis sobib talle ilmselt iseäranis hästi ainult soe suvi. Taim sobib kasvama ka poolvarju.

Timbu (*Mecardonia x hybrida* 'Magic Carpet') on nõtkete pindakatvate võrsetega, väikeste pisut kellukjate kollaste õitega suvelill, mis on aretatud tülikast Ameerika umbrohist- lamavast timbust. Eelistab päikselist kasvukohta, kuid kasvab ka varjus. Taim on nn. isepuhastuv, tema õisikuid ei pea ära näpistama. Väidetavalt ei talu taim pikalt kestvat kuivust. On suurepärase amplitaimi kuid veel parem pinnakatja.

Jaana Vaino, kutseõpetaja

Fotod internetist

Iga uus sentimeeter ja leheke rõõmustavad südant.

Et nüüd kõik ausalt ära rääkida..... Sedasi alustas alati Agu Sihvka oma lugusid tuntud Jaan Rannapi raamatust. Eks minagi pean sedasi algust tegema, sest nii mõnigi kord kukuvad asjad välja teisi-
ti kui planeeritud.

Hetkel on projektis osalevad õpilased praktikal ja minul lasub täieline vastutus taimede hea käekäigu eest. Mõõtmine, lehtede lugemine ja sissekannete tegemine veebi on järjepidevust nõudev te-

gevus. Seega ei õpi meie projektis osalejad mitte ainult taimede kasvatamist, vaid ka püsivust, järjekindlust, vastutustunnet ja oskust rõõmustada iga juurde kasvanud sentimeetrist ning uuest lehekesest taimel.

Nii ka mina, igal mõõtmisel ja lugemisel tekib väike hasart, kas meie taimed on ikka teiste koolidega võrreldes edukalt kasvanud. Vaadeldes ja kõrvutades keskmisi tulemusi, mida saab muuseumis graafikutest jälgida, oleme kenasti keskmisest kõrgemal.

Hoolimata kõigest on meilgi oma ebaõnnestumisi. Näiteks kõik pistikud ei juurdunudki, sest lihtsalt päike tegi neile liiga. Liialt vara sai kate pistikutelt eemaldatud. Õppetund meile kõigile. Siiski esimesed 20 taimet on juba kasvuhoones uusi omanikke ootamas.

Ega aknalaua kasvatamine polegi nii lihtne. Väikesed potid kipuvad kiiresti läbi kuivama ja kastmisega peab päikseliste ilmadega eriti hoolas olema. Vahest tuleb ka nädalavahetusel taimi kastmas käia, muidu tabaks esmaspäeviti ebameeldiv üllatus. Samad mured ja rõõmud on kõigil projektis osalejatel, jõudu neile!

Hetkel on meie taimed hea elu ja tervise juures ning teadmiseks, et meie suhkrulehe kõrgus on 61 cm ja melissil 33 cm.

Iga uus lehepaar ja juurdunud pistik rõõmustavad tõesti südant, pakkudes meeldivat eduelamust.

Anu Käär, kutseõpetaja

Aianduskooli ja Kunstiakadeemia koostööprojekt

Räpina Aianduskooli aktiivsemad lõpukursuste floristid osalesid Eesti Kunstiakadeemia keraamika eriala esimese kursuse tööde kaitsmisel. Keraamikute ülesandeks oli valmistada funktsionaalne vaasidekomplekt ja meie õpilaste töö oli täiendada valitud komplekti lilledega. Õpilasi juhendasid Ingrid Allik keraamikute poolelt ja Indrek Kaeli, tööd tegid Liis Kukin, Brigitta Allemann, Hegle Suurkivi, Ruslana Bogoslavskaja ja Ksenja Bibikova.

Üleasenne oli keeruline, sest tuli osata lugeda vaasi valmistaja mõtet ja jätkata seda lilledega. Eksamikomisjoni meelest, kuhu kuulusid professor Urmas Puhkan, dotsent Ingrid Allik, emeritprofessor Leo Rohlin ja professor Karin Kalman, tulid meie floristid oma tööga hästi toime, märgiti ära head vormitunnetust ja oskust kompositsioonireegleid järgides keraamikat mitte varjata, vaid esile tuua.

Seega oleme oodatud ka järgmisel aastal.

Indrek Kaeli, floristika juhtõpetaja

Mitmekülgne botaanikaaed

Ma sõidan trammiga

Koplist kesklinna,

et ümber istuda

ja praktikale minna.

Oma isikliku kiibikaardiga

saan botaanikaaeda siseneda...

Just nii algasid möödunud kuul kõik minu argipäevad, kui viibisin praktikal Tallinna Botaanikaaias. Statistika näitab, et päevaõppijaid satub botaanikaaeda praktikale vähe, kuid kaugõppijaid võib seal kohata mitmeid. Käesolev artikkel võiks seda statistikat veidi muuta, sest praktikakohana on botaanikaaed suurepärase paik!

Valisin botaanikaaia just seetõttu, et saada mitmekülgset praktikat, oma valikut ei pidanud ma kahetsema, sest natuke rohkem kui 100'le hektarile on kasvama pandud taimi üle terve maailma, igal oma erisoodid ja nõudmised kasvutingimuste osas. Botaanikaaia töötaja ülesanne ongi anda endast kõik, et taimed ennast Eesti kliimas hästi tunneksid ning samas teha tähelepanekuid taimede käitumise kohta. Igas osakonnas töötavad oma ala spetsialistid, seega juhendajad ja osakonnad vahetusid iga päev. Esmaspäeval dendraarium, teisipäeval rosaarium, kolmapäeval alpinaarium, neljapäeval tarbetaimed jne. Tõsi, vöilill kasvas ühtemoodi nii rosaariumis kui salikaariumis, (osakond, kus kasvavad pajuliste sugukonna esindajad), kuid põhikultuure oli siiski põnev enda ümber uudistada.

Juhendajad ja kogu üldine personal olid botaanikaaias väga sõbralikud. Kontakt saavutati esimese hetkega ja koostöö oli meeldiv ning sujuv. Tööpäevad ei olnud väga pikad, vihmaseimate ilmade korral oli võimalik pisikeses kasvuhoones alptaimi potistada või herbaariumi mappide taga istuda ja taimi õppida. Üks kord anti lausa vaba päev. :)

Erilise mulje jättis mulle Ruth Aguraiuja, kes kasvatatakse Tallinna Botaanikaaias Hawaii ohustatud sõnajalaliike. Varsti on aeg sealmaal, et need taimed tagasi oma kodumaale saata. Käed ikka värisid küll, kui potistada tuli sõnajalga, mida Hawaii looduses on leida ainult 4 tükki ja ülejäänud olid meie valduses. Veel eredamaid hetki pakkus sibullillede näituse välja panemine ning Tallinna Lillefestivali tarbeks taimede istutamine botaanikaaia platsile nr 17.

Liisi Kont, 2ag

Suhkur ja ohutud suhkruasendajad taimed

Puhast suhkrut ehk sahharoosi kui toiduainet vajab inimene ööpäevas 40-60 g ehk 1,5-2 kuhjas supilusikatäit. Sahharoosi inime ne ei omanda, vaid see lagundatakse kergesti omastatavaks glükoosiks (viinamarjasuhkruks) ja fruktoosiks (puuviljasuhkruks). Monosahhariidid on kõikide rakkude otsene kütus, nagu seda on bensiin autole. Mida rohkem teeme me tööd seda enam vajame ka kütust. Kuna kaasajal inimese füüsiline koormus on tugevasti langenud, siis on oht, et kipume suhkrut üle tarbima – liigne suhkrukogus pakitakse organismis tagavaraks varurasvana, siit ka liigne ülekaal.

Seega on inimkonda ammu hakanud otsima suhkruasendajaid, mis teeks toidu magusaks, aga samas ei annaks liigseid kaloreid. Üks vanimaid selliseid kemikaale on sahhariin, mis petab keele ära ja jätab mulje nagu toitu oleks suhkrut lisatud. Sahhariini avastasid Johns Hopkinsi ülikooli töötajad Ira Remsen ja Constatin Fahlberg 1879. aastal. **Sahhariin on suhkrust 500 korda magusam.** Sahhariini kui sünteetilise magusaine mõju inimorganismile on paljuski veel selgusetu. Arvestama peab sahhariini sisaldava toidu keemilist koostist ja tarbitavat kogust. Kui sahhariini ikkagi eelistada, siis lisada seda väikeses annuses, süües samaaegselt mitmekesist segatoitu. Sahhariini sisaldavad pea ka kõik Eestis müüdavad joogid, kompekid jm.

Mehhikost on meile saabunud kaks rohelist külalist – steevia ja magus lippia. Kuivatatud steevialehe pulber on ligi 300 korda magusam kui suhkur. Steevia ehk suhkruleht on ainus 100% looduslikku päritolu kalorivaba suhkruasendaja. Veelgi võimsam tegija on magus lippia, sest temas leiduv laktoon henandulsiin on 1000 korda magusam kui suhkur, olles samas täiesti kalorivaba. Kohvi või tee magustamiseks piisab paarist väikesest lehest. Nii suhkrulehel kui magusal lippial puuduvad kunstlikele magusainetele omased kahjulikud mõjud.

Mõlema taimega saab tutvuda meie kooli kasvuhoones.

Toivo, Niiberg, kutseõpetaja

Fotod: Valdur Truija

Steevia

Lippia

Avatud uste päev

Meie kooli avatud uste päev toimus 7. mail. Kohale tuli sadakond huvilist.

Päev algas õppimisinfo jagamisega saalis. Õppedirektor Liina Palu tutvustas erialasid ja võimalusi õppimiseks Räpina Aianduskoolis. Seejärel suundus igaüks juba vastavalt oma valikutele kas töötubadesse, ekskursioonidele, tutvuma aiatöömasinatega, proovima õppesõitu või tegema muud huvipakkuvat.

Floristika töötoas said kõik teha Indrek Kaeli juhendamisel lilleseade, kasutades selleks põhku, nelke ja muid tarvilikke materjale. Õpetajad Svetlana Tund ja Õnne Rämmann näitasid keskkonnakaitse töötoas mikroskoopilist maailma – kuidas näevad välja taimed ja nende osad mikroskoobi all. Õpetaja Tarmo Evestus viis läbi keskkonnaalase viktoriini.

Aianduse töötoas tutvuti õpetaja Urmas Rohti eestvedamisel kasvuhuone ja selle võimalustega ning huvilised said tillukesi taimi istutades proovida pintseerimist ja teisi aedniku jaoks igapäevaseid töövõtteid.

Maastikuehituse töötuba algas küsitlusega Eestis maastikuehituses kasutatavate looduskivide kohta. Õpetaja Aivar Parksepp näitas millised on tuntumad kivid nagu graniit või paekivi, aga ka selliseid, millest varem ei teatud, näiteks porfüür. Kivid vaadatud, said töötoas osalejad laduda täringukividest ringi. Oli osalejaid, kellel oli kahju, et töötuba liiga kiirelt läbi sai.

Sillapää lossi eest algas äpimäng. Seda viisid pargis läbi üks äpi loojatest Marko Peterson, ettevõttest Nutikad Lahendused OÜ ja projektijuht Janely Org. Mängijatele jagati kätte tahvelarvutid, esimesed juhised ning siis said osalejad suunduda lahendama ülesandeid. Näiteks: vaja oli mõõta puukoore paksust, et hinnata tema ligikaudset vanust; etteantud okstest Eesti kodumaiseid liike eraldada; piltmõistatust kokku panna.

Elevust tekitas võimalus proovida õppesõitu Toomas Oja poolt ettevalmistatud rajal, kus tuli koonustega mahamärgitud rada läbida ilma koonuseid ümber lükkamata. Erinevate aiatöömasinatega sõitmine toimus Aivo Pedoski käe all ning pakkus lusti nii poistele kui tüdrukutele.

Tekstiilitöö avatud tundidesse võis sellel päeval igal ajal sisse astu-

da ning vaadata, millega seal tegeletakse. Tekstiilitöö õpetajad olid valmis lahkelt selgitama ja vastama huviliste küsimustele.

Loomemajas oli üleval meie tekstiilitöö õpilaste tööde näitus, mis oli samuti avatud kõigile külastajatele.

Tutvustvad ekskursioonid viidi läbi koolimajas, kooliaias, praktikamajas, kasvuhuones ja ühiselamutes.

Päev möödus meeleolukalt ning loodame praeguseid huvilisi näha edaspidi oma õppijate ridades.

Kaia Nurk, arendusjuht

Tere ja nägemiseni, Langenlois!

Ühel hommikul tabas kõrv saksakeelsete tervituste hulgast sõna „tere“. Olin eelmisel päeval külastanud esimese kursuse tunde ja üks kena pikapatsiline neiu soovis, et õpetaksin neile paar eestikeelset sõna. Temale oligi eestikeelne tervitussõna meelde jäänud. Olgu öeldud, et viiesilbiline sõna „nägemiseni“ valmistab välismaalastele alati palju vaeva, sest silpide järjekord läheb alatasa segamini.

Astu sisse!

3.mai varahommikul alustasin koos Anni ja Kairiga reisi Austriasse, kus minu õppereis kestis kaks nädalat ning nende praktika terve kuu. Viin võttis meid vastu pealinnale omase sagina, vinge tuule ja väheste plusskraadidega. Kui jõudsime aga Langenloisi, mõistsime, et meie elutempo saab seal väga kiire olema ning meie võõrustajate hoolivus tagab meile turvatunde ja annab hinge soojust.

Koolielust kõrvalseisja pilguga

Austerlased ei pea ennast nii rikkaks, et lubaksid oma võsukestel koolis lihtsalt oleskleda või tundides osalemise asemel mujal aega veeta. Vanemad maksavad õpilaste internaadis majutamise ja ülalpidamise eest sellel õppeaastal 322 eurot kuus, millele lisandub veel 240 eurot igal semestril õppe- ja töövahendite eest. Õpikute muretsemiseks kulub uuel õpilasel umbes 150 eurot.

Kellahelin annab kogu päeva jooksul märku, milline tegevus peaks algama. Hommikul kell kuus äratus, seejärel 6.45- 7.10 hommikusöök, tundide algus kell 8.00 (esmaspäeviti kell 9.00). Kell on praktika kooli aiandis, peavad seal alustama 7.40, kuid kui praktika on kooli juures ilu-ja maastikuaedades, alustatakse kell 7.30. Kui ei jõua õigeaegselt sööma, on see õpilase probleem, sest köögipersonal peab aegadest täpselt kinni. Tundidesse hilinemist ma ei märganud, kuigi külastasin paljusid tunde. Samuti pole lubatud tundides kasutada mobiiltelefone ja sülearvuteid ning õpilased ei riku seda reeglit. Õpetajad ei pea seda enda ülesandeks, et nad peaksid kontrollima, mis asju keegi oma telefonis või arvutis ajab. Eraelu

Moodne taimesein

Langenloisi aianduskool

küsimused lahendavad õpilased väljaspool õppetunde.

Meie koolis ringi liikudes võib näha tundide ajal koridorides õpilasi, kes telefonitsi kellegagi suhtlevad. Tekib küsimus, kas me õpetame kriisikomisjoni liikmeid, kes 24 tundi ööpäevas väljakutsetele reageerivad?

Internaadis elavad õpilased saavad kolm korda päevas süüa, ka puhkepäevadel. Tööpäevad koolis ja praktilised kestavad kella neljani õhtupoolikul. Internaadi kodukord määrab nii tundideks valmistumise aja kui ka vaba aja. Öösiti on graafiku alusel valves üks naisõpetaja ning üks meesõpetaja. Narkootikumidega pole neil probleeme olnud (meenutame siinkohal üht Lõuna-Eesti õppeasutust!!!), küll aga mõnikord harva alkoholiga.

Vana mööbel kulub marjaks ära

Üldhariduskoolide lõpuklasside õpilased ning teisedki huvilised saavad individuaalselt koolis ühe õpilase saatel terve päeva teoreetilisi ja praktilisi tunde külastada, kui nad sellest vähemalt kolm päeva ette teatavad. Sügis- ja kevadperioodil korraldatakse reedeti avatud uste päevi. Väike grupp huvilisi tuleb kooliga tutvuma, ülevaate õppekorraldusest annab direktor, kes juhib ka ise ringkäiku kooli õppemajandis. Kõiki huvilisi tervitab direktor kättpidi ning jätab nendega ka samamoodi hüvasti. Tegin ühe sellise ringkäigu kaasa ning tajusin, et direktor andis kogu oma suhtlemisviisiga igale huvilisele mõista, et just tema on kooli õppima oodatud.

Tegelikult on ühes koolis koos kaks kooli ja kaks direktorit: Berufsschule (õppeaeg 2 aastat, n-õ õpipoisid) ja Fachschule (õpivad erialaainete kõrval mõningaid üldaineid, nagu erialane matemaatika, erialane inglise keel, saksa keel, usuõpetus, kehaline kasvatus, majandusõpe).

Aianduse, aiakujunduse ja floristika erialade tulevased oskustöölised õpivad aianduse baasoskusi kaks aastat, sellele järgneb terve aasta tööpraktikat, mistõttu kolmanda kursuse õpilasi koolis ei olnud. Neljandal kursusel spetsialiseerutakse (aednik, florist, aiakujundaja). Mõistagi toimib koolis ka täiskasvanute koolitus ning erinevad meistrikursused.

Projektinädala kokkuvõte

Aprillikuus oli esimestel kursustel projektinädal, mille jooksul tutvuti temaga teoreetiliselt, külastati talunikke, ehitati valmis putukahotelle, linnumaju ning pajutara. Teemad olid „Suslik“, „Mesilased“, „Pajutara“, „Linnud“. Mul oli hea võimalus kaasa elada kuue grupi projektinädala tegevuste tutvustamisele. Õpilased tutvustasid oma grupi liikmeid, igaühe ülesandeid, mida nädala jooksul praktiliselt tehti ja kogeti, oma teemakohaseid plakateid ning grupi poolt tehtud humoorikat lühifilmi. Õpilased esinesid vaimustusega, tänasid südamlikult oma juhendajaid ning olid oma tööga rahul. Nii mõlemad direktorid kui ka tundidest vabad õpetajad olid publiku hulgas ning direktor andis õpilaste tööle omapoolse lühikese tagasiside.

Kittenberger

Külastasime saabumispäeval kohe Kittenbergeri eraaiandit, kus on esindatud 40 teemaaeda (looduslähedane kaljuaed, terrassaed, armastuse e pulmaaed, päikeseaed, vikerkaareaed, eluring, tervistava vee aed, inimene-ära- ärrita-ennast-aed, mänguaed jne). Siin on ka üks maailma suurimaid ravimtaimespiraale, mille kõrgus on 9 meetrit, läbimõõt 40 meetrit, teedevõrgustiku pikkus on 400 meetrit ning on esindatud 400 sorti taimi.

Selles aias töötas Anni terve nädala, kuid mina tegin ühe päeva kaasa. Hommikuks saime koolist toidupaki kaasa, pool seitse sõitsime välja ja tööpäev kestis kella seitsmest hommikul kuni kella viieni õhtupoolikul. Sain teha erinevaid töid: korjasin tiguseid, multšisin peenraid, istutasin taimi, rohisin peenraid, pügasin lambaraudadega muruääri (see tegevus pakkus külastajatele eriti huvi), roomasin pulmaaias valgete pinkide all, et pügada pinkide all rohtu jne). Oli mitmekesine ja huvitav päev.

Haindorf

Koolil on peahoonest umbes kolme kilomeetri kaugusel Haindorfis õppeaed. Kohale võib sõita jalgrattaga, tellida takso või jalutada läbi rohelise Langenloisi, kuid 7.40 peab kohal olema.

Ilutaimede osakond on 5440 (valdavalt kasvuhooned), köögiviljaosakond 3900 ruutmeetrit, puukool 1,8 ha ja puuviljaaed 5,3 ha suur. Viinapuude osa on marginaalne.

Paljundasime krüsanteeme ning jälgisin ühe grupi õpilasi, kui nad õppisid murutraktoriga töötamist. Sain seirata ka projektijuhi õpilaste praktilisi tunde ilutaimede osakonnas. Praktika algab õpetajapoolse üldjuhendamisega. Kui on tööülesanded jagatud, peavad teise kursuse õpilased leidma ise vajalikud töövahendid. Õpetaja käib väikegruppide vahet, näitab vajadusel mingi tööoperatsiooni ette ning kui on veendunud, et õpilased seda oskavad, liigub järgmise grupi juurde. Neli tundi tihedat tegevust, mille jooksul ma ei näinud, et

Haindorf

osa õpilasi seisaks ja vaataks lihtsalt pealt. Samuti viibib õpetaja kogu aeg õpilaste juures ning temagi eravestlused toimuvad väljaspool õppetundi. Mingit mobiiltelefoni armastust õpilastel ei esinenud ning vaheaegadel suitsetama ei mindud. Kui praktika lõppes, puhastati töövahendid ja töökoht väga hoolikalt ning õpetaja tegi tööst kokkuvõtte. Õpetajat kuulati tähelepanelikult ning omavaheolist jutlemist polnud. Mõtlesin sellele, et oleme nõukogude võimu aastatel ja sellele järgnenud suures vabanemistuhinas minetanud palju eestlastele kunagi iseloomulikust saksapärasest töö- ja suhtlemiskultuurist.

Tullni aiad

Tulln asub Langenloisi ja Viini vahel ning külastajal on seal võimalik ideid saada 60 näidisaikesest. Koolil on selle aiaparadiisiga tihedad sidemed, kuna käiakse seal õpilastega praktilisi töid tegemas. Õpetajatel on seal sageli aiateemalisi loenguid, nii sellelgi päeval. Lisaks tutvustas ta kooli poolt ehitatud majakese ees, millistest köögiviljadest saab häid karastavaid jooke jms. Infomajakeses nii Tullnis kui ka liidumaa teistes näidisaedades on posterid, mis tutvustavad õppimisvõimalusi Langenloisi aianduskoolis.

Kokkuvõtteks

Õppereis pakkus palju silmale ja hingele, kuna saime lisaks tööle külastada ka Wachaus asuvat Dürnsteini kindlust, kus Richard Lövisüda kunagi vangis oli, Melki kloostrit, Kremsi, mitut eraaiandit, veinimuuseumi ning käia naaberkülas elaval maastikuehituse õpetajal Eval külas. Tore oli kohtuda õpetajatega, kes on meie kooli külastanud (Christian, Gottfried ja Brigitte) ning kelle muljed meie koolist ja nähtud kohtadest on ainult positiivsed.

Klooster Melk

Meie praktikandid Anni ja Kairi on töökad ja teadmishimulised noored inimesed, kes ei virisenud ning vaimustusid igast tuttavast ja tundmatust huvitavast taimest. Nende õhtud möödusid sageli taimi määrates või päevast kokkuvõtet kirjutades. Kuna Anni on saksa filoloog, sai ta palju enam infot, kui saaks inimene, kes saksa keelt ei valda.

Leian, et Austriasse praktikante valides tuleks kindlasti eelistada neid õpilasi, kes teevad huvi ja kohusetundega füüsilist tööd (õppeedukus ei peaks kindlasti põhiline kriteerium olema), ei virise, ei unista suitsupausidest, poleks mobiilisõltlane ning valdaks saksa keelt. Kui aga mitte saksa keelt, siis peaks nende inglise keele oskus olema väga hea. Meie kooli maine loome oma käitumisega välismaal meie ise.

Päris lõpetuseks tänan projektijuhte ning teisi otsustajaid, et ka minul kui üldainete õpetajal avanes lõpuks võimalus Erasmuse toel partnerkoolis viibida.

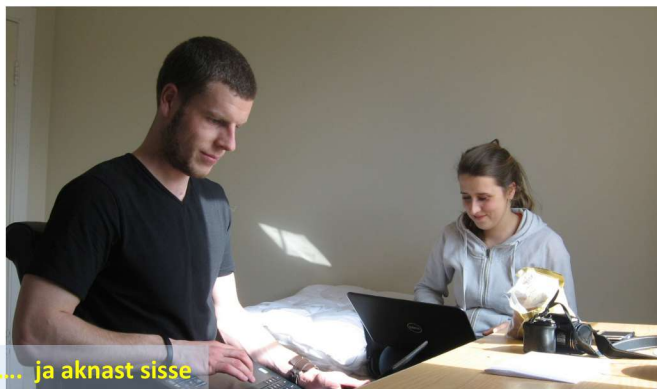
Koidula Rauk, õpetaja

Argo, Kärdi ja ERASMUSEGA Norras

Olen üks neist, kes kandideeris ERASMUS+ projekti raames praktilise välismaale. Minul vedas, sain võimaluse osaleda Norras Vea Aianduskoolis ja Hagelandi Aianduskeskuses praktilal. Minu kaaslased Kärt Vikat ja Argo Ainjärv osutusid äärmiselt meeldivateks kaaslasteks. Kaks nädalat kooselu ja töötamist möödusid liigagi kiiresti. Õpilased jäid siiski veel nädala jagu kauemaks oma praktikat sooritama.

Vaade meie toa aknast välja ...

... ja aknast sisse

olid vastavalt vajadustele sisustatud ja suur põõningukamber oli äärest ääreni igasugust tarvilikku kraami täis. Seal oli kõike, alates erisugustest vaasidest, mustadest-valgetest büstidest kuni värviliste kirstude ja urnideni. Lisaks oli hoones fotostuudio ja näitusesaal. Maja saavad õpilased kasutada ööpäevaringselt. Valvet ega valvurit pole. Kõik toimub lihtsalt usalduse põhimõttel ja seni pole probleeme olnud.

Vea koolis õpetatakse veel aianduse erialasid ja maastikuhooldust ning sügisest avatakse uus eriala – vanade aedade restaureerimine. Viimase eriala lõpetajad saavad tulevikus tööd arhiivides ning võivad teostada vanade aedade restaureerimist.

Seda on kõik kuulnud, et Norra on ääretult ilus riik. Millised suursugused vaated mägedele, orgudele, järvedele ja jõgedele. Kahjuks fjordide piirkonda meil sel perioodil asja polnud. Viimased jätan teiseks korra, sest kindlasti külastan seda ilusat maad veel tulevikus. Loodan vähemalt.☺

Vea Aianduskool on peaaegu sama vana nagu meiegi kool, asutatud aasta varem 1923. Kool on muidugi tunduvalt väiksem. Hetkel õpib seal 120 õppurit. Koolis töötab 22 õpetajat ja 17 ametnikku – abitöölisi.

Vea kool on täielikult riigi ülalpidamisel. Põhirõhk on floristika õpetamisel, mida õpetatakse kahe erineva programmi alusel. Seni saab floristikat õppida ainult kaugõppes. Alates sügisest on saanud kool loa avada päevaõppe rühm. Vea koolist tulevad Norra riigi kõige kvalifitseeritumad ja tuntumad floristid.

Floristikas saab õppida ka teistes Norra koolides, mis asuvad linnades. Ainult et linnakoolid peavad oma taimmaterjali kõik ostma. Vea koolil seevastu on suur kasvuhoone ja avamaal kasvatatakse lilli, mida kasutatakse floristika õppeks. Juurde ostetakse lilli-taimi väga vähe. Müüa ei tohi kool kasvuhoonest ühtegi taimet, sest riigi poolt rahastatavas koolis seda ei lubata. Üks suurest kasvuhooneboksist on näiteks ainult rooside päralt, mida kasutavad floristid õppe-otstarbeks. Roosid kasvasid suurtes pottides perliidi sees.

Tööprotsess kooli kasvuhoones

Kooli kasvuhoones kasutavad nad ainult looduslikke taimekaitsevahendeid. Minul õnnestus ikka mõni lehetäi üles leida.☺

Floristika õpilastele on lausa eraldi õppehoone. Õppeprotsessi me ei näinud, sest sel ajal floristika õpilasi koolis polnud. Kõik klassid

Rosid kasvuhoones

Elasime ühiselamus ja lõunat – õhtut sõime kooli sööklas. Üllatas see, kui rahulikult ja meeldivas keskkonnas kõik toimus. Kooli töötajad ja õpetajad kogunesid koos pika laua taha, sõid ja suhtlesid rahulikult pool tundi. Keegi ei kiirustanud ega jooksnud kuhugi enne teisi. Isegi kokk ühines sõõjatega samal ajal, tõenäoliselt suhtlemise eesmärgil. Sama tegid õpilased - kõik istusid sõbralikult, vanusest ja soost hoolimata ümber ühise laua. Meil toimub lõunapooltund kuidagi närviselt ja kiirustades. Eelistatakse istuda ja süüa üksi või väikese seltskonnaga. Ju on see meie eripära.

Meil oli võimalus koos maastikuhoolduse õpetaja ja kaugõpilaste rühmaga külastada Lillehammerit. Eesmärk näidata õpilastele, mis on linnahaljastuses hästi ja mis halvasti tehtud. Rohkem pööras õpetaja tähelepanu just vigadele, mida uued maastikuhooldajad tulevikus peaksid vältima. Väikelinn asub mägede vahel imeilusas kohas, kompaktne ja roheline. Loomulikult rõhutavad kohalikud igal sammul Lillehammeri olümpiamängude tähtsust aastal 1994.

Õpetaja valis tagasitee üle mägede. See oli meie jaoks midagi enneolematut. Millised ahhetama panevad vaated. Argo ja Kärt proovisid küll igat vaadet jäädvustada fotoaparaadi ja telefoniga, aga vaevalt seda ilu suudab kinni püüda. Mägedes oli veel lumi maas, aga seoses sulamisprotsessiga küllaltki märdunud ilmega. Muinasjutulised mätaskatustega mägimajad lumevallide keskel olid siiski jõukama rahva pärusmaa.

Õnneks andis kool meie käsutusse jalgrattad, millega peale tööd ümbrust avastasime. Vea kool asub Norra kõige suurema järve Mjosa kaldal ja mägede vahel. Oli mida vaadata ja kuhu sõita.

Järgmisel töönädala toimetasime **Elverumi** linnast väljaspool asuvas suures aianduskeskuses Hageland. Tegu on eraettevõttega. Töötasime põhiliselt kasvuhoones, sest ilmaolud väljas töötamist eriti ei soosinud.

Praktikabaasina on Hageland ideaalne koht. Tööd jaguks nii hiigel-

Mätaskatustega mägimajad

terjal kasvatatakse sealses kasvuhoones algusest lõpuni.

Elasime kämpingus, toitsime end ise ja õhtud möödusid taas ümbruskonnas uidates. Minul õnnestus omale ratas laenata, seega sain pikemaids otsi ette võtta. Tutvuda väikelinna parkide, kiriku, surnuaia ja Norra suurima metsandusmuuseumiga. Viimane laiub lausa üle kahe saare.

Emotsioone on palju. Kõike kirja panna ei jõua, ka lugeja võib väsida. Ma pole jõudnud kirjutada meie nädalavahetusest Hamari linnas, seiklustest Oslos ja oma juhtumistest tagasiteel koju.☺

Praktika välismaal pole ainult tuim töötgemine, vaid võimalus osa saada kohalikust elu-olust, kultuurist ja loomulikult praktiseerida võõrkeelt. Olen kindel, et sedalaadi projektis osalemine on igale kooli töötajale ja õpilasele kasulik ja hariv. On mida õppida ja on mille üle meil endil uhkust tunda.

Argo ja Kärt on ülitöökad ja muidu hakkajad noored, see jäi ka võõrustajatele silma ning mõlemale tehti tööpakkumine Hagelandi Aianduskeskuse omaniku poolt. Täpsema ülevaate praktikalt tehtavatest töödest kirjutavad Kärt ja Argo peale praktikat.

Tulles tagasi, olen veel rohkem veendunud, et Rápina Aianduskool on väga hea kool õppimiseks ja töötamiseks.

Külli Nõmmistu, raamatukoguhoidja

Fotod: Argo Ainjärv, Kärt Vikat, Külli Nõmmistu

Kasvuhoone aianduskeskuses Hageland

suures lillekasvuhoones kui ka avaral väliplatsil. Võõrustaja peaks siiski rohkem tähelepanu pöörama praktikandi juhendamisele, tööpäeva ja tööülesannete planeerimisele. Kogu müüdav taimma-

Mitu trolli?

Deutsch real Maarja külas

Alates märtsikuust oli Räpina Aianduskooli õpetajatel ja töötajatel võimalus osaleda saksa keele kursusel, mille nimetus Deutsch real kannab endas sisu, et keelt püütakse õpetada-õppida võimalikult reaalsest elust lähtuvatest olukordadest ning praktiliselt kasutusel oleva sõnavara baasil. Sellise vajaduse tingis eelkõige saksakeelsetes maades välispraktikatel osalemise võimalus.

Kursuse lõppakordiks sõitsid keeleõppijad Maarja külla, kus toimus ühine õppetund külas tegutsevate saksa vabatahtlikega. Tõsi, saksa noored olid juba kogu keelekursuse vältel etendanud mentorite rolli, suheldes meie kursustlastega telefoni, maili ja sotsiaalsõrgustiku kaudu, muutes nii õppimise elulähedasemaks ja põnevamaks.

Kursust läbi viivale õpetajale on selline ühisõpe suur väljakutse. Tuleb leida kõiki haarav sisu, meetodid, kus rakenduvad ühtlaselt kõik osavõtjad ning õpieesmärk, millest võidab iga õppija, hoolimata rahvusest, vanusest ja keeletasemest.

Püüdu asja põnevaks teha, toetasid osalejate kaasa võetud saladuslikud kotikesed oluliste esemetega nende elus ning fotod, millelt tuli hiljem valida peategelane seiklusjutu loomiseks.

Loomulikult oli seiklusjutus tähtsaks elemendiks kotikeses peituv ese.

Tegevus toimus nii rühmana kui ka paaristööna. Kasutati järgmisi aktiivõppe meetodeid: kahtlased väited, ajurünnak, esitlus, intervjuu, loovtöö, vastastikune õpetamine, karussell-meetod.

Paar tundi aktiivset võõrkeelset suhtlemist, loomingulist eneseteostust ning hakkama saamise tunnet andsid kõikidele osalejatele positiivse laengu edaspidiseks.

Täname Maarja küla arendusjuhti Huko Laanoja klassiruumi ning kursust võimaldava töökorralduse eest! Südamlik tänu vabatahtlikele: Maike Hillebrand, Linda Krause, Jakob Hoffmann, Daria Reichelt ja Tordis Verhoeven, kes meiega koostööd tegid.

Liina Palu, kes peale kursuse lõppu Saksamaale sõitis, sai keeleoskust koheselt rakendada ning veelgi süvendada. Kadi Koospoeg, Janely Org, Eda Gross vajavad saksa keelt aeg-ajalt oma tööga seotud tegevustes. Samas on keeleoskus alati väärtus omaette ning uks uude maailma.

Õppimine teeb õnnelikuks.

Irmen Nagelmaa, kursust läbi viinud õpetaja

Kümme sakslast Erfurdist

Erasmus+ projekti raames on meil praktikal 16. - 31.05.2015 kümme aianduse õpilast, kellel on võimalus teha praktikat meie kooli kasvuhoones kui ka ettevõttes Plantex AS. Õpilased ja õpetaja kiitsid meie kooli, et see on väga ilus ja kaasaegse sisustusega. Õpilastele meeldis väga Mac arvutiklass ja nad sooviksid ka oma kooli sellist arvutiklassi. Õpilastele meeldib, et saavad siin olles teha erinevaid töid ja õppida asju, mida nad Saksamaal teha ei saaks, sest Eesti ja Saksamaa õppekavad on erinevad.

Erinevus on ka selles, et välispraktikale saamiseks ei tule läbida konkurssi vaid piisab soovivaldusest.

Janely Org, projektijuht

Praktikant Nora

Erasmus + projekti raames oli Nora Wingefeld praktikal ajavahemikul 27.04-16.05.2015. Nora õpib Saksamaal Gregor –Mendeli ametikoolis maastikuehitust teisel kursusel. Nora tegi praktikat ühe nädala meie kooli ja 2 nädalat ettevõttes Plantex AS. Noral oli võimalus töötada mõned päevad kooli kasvuhoones Tõnis Soopere

juhendamisel ja osaleda õpetajate Reet Palusalu, Urmas Roht ja Tarmo Loid tundides. Norale meeldis väga Eesti kaunis loodus. Tema hobideks oli ajalooliste raamatute lugemine ja matkamine.

Kuna Nora oli väga häbelik siis väga palju ma tema kohta teda ei saanud.

Janely Org, projektijuht

Rohkem kui 55 aastat õpetajaametit Räpina Aianduskoolis!

Malle Terepson-Madisson asus õppima 1955. aastal Räpina Aiandustehnikumi, mille lõpetas 1959. aastal. 1965 aastal sai temast EPA lõpetades õpetatud agronoom, 1997. aastal omandas klasiõpetaja kutse Tallinna Pedagoogikaülikoolis.

Kauaaegne Räpina Aiandustehnikumi direktor Bernhard Kärbis tegi noorele neiuale ahvatleva ettepaneku asuda tööle botaanika õpetajana ja alates 15. veebruarist 1960 - 04. maini 2015 oli ta selles ametis. Töötada pedagoogina pisut kauem kui 55 aastat ühes ja samas õppeasutuses, see väärib tunnustamist! Lisaks õpetajaametile on ta olnud kursusejuhataja paljudele õppuritele. Tema kõige esimese kursuse õpilaste hulgas oli hilisem kolleeg Jaan Kivistik.

40 aastat on ta juhendanud koolis nais- ja segarahvatantsurühmi, kes võitsid korduvalt põllumajandustehnikumide vahelistel taidlusülevaatustel esimesi kohti. Samuti on tema tantsurühmad osalenud paljudel üld- ja koolinoorte laulu- ja tantsupidudel. Tantsupaarid on läbi aegade saanud hulgaliselt ka solistide esikohti.

Igal sügisel toimuval aianduskooli traditsioonilisel sügisnäitusel on

tema juhendamisel koos keskkonnakaitse õpilastega koostatud seente, samblike, sammalde ja metsataimede väljapanekuid.

Aastatel 1993-1999 juhtis põllumajandussuunaliste õppeasutuste vabariiklikku botaanika ja taimekasvatuse aineseksiooni. Teda on autasustatud haridustöö eesrindlase aumärgiga, Räpina Valla hõbedase teenetemärgiga, Räpina Aianduskooli hõbemärgiga, tunnustatud 2004/2005 õa vabariigi kutseõppeasutuste parimaks õpetajaks, 2012 pälvis Räpina Aianduskooli elutöö preemia, 2013 Räpina valla "Maa sool" tiitli, saanud hulgaliselt au- ja tänukirju ministrite, maakonna- ja laulupeokomisjonide ning RAK direktorite poolt. Alates aianduskooli 40. juubelist on ta kuulunud juubeliürituste korralduskomisjonidesse. Võtab aktiivselt osa aianduskooli vilistlaskogu tööst. Arvestades paljude vilistlaste soovi külastada armastatud õpetajate ja koolitöötajate kalmusid, koostas ta koostöös Räpina vallavalitsusega bületääni „Räpina Aianduskooli endiste õpetajate ja töötajate matusepaigad Ristipalo kalmistul.“

Räpina Aianduskooli 90. juubeliks vilistlaskogu poolt toimetatud raamatusse „Mälestusi kooliajast“, andis Malle omapoolse panuse, kirjutades oma õpinguaastatest Räpina Aiandustehnikumis aastatel 1955-1959.

Mälumänguga on ta tegelenud üle 50 aasta, osaledes maakonna, kutseõppeasutuste ja regioonidevahelistel mälumängudel, ka Peipsi mängudel.

Lõpetaksin tema enda sõnadega: "Olen õnnelik, et kogu mu teadlik elu on möödunud Räpina Aianduskooli seinte vahel koos tuhandete õpilastega! On aeg pensionile jääda, muidu arvatakse, et ma olen elus Leninit ka näinud! ☺

Soovime kogu kollektiivi, tema endiste õpilaste nimel tugevat tervist ja jätkuvat koostööd Räpina Aianduskooli vilistlaskoguga ja uut energiat alustades tööd Räpina Koduloo- ja Aiandusmuuseumi muuseuminõukogu aseesimehena.

Virge Mastik – RAK vilistlaskogu juhatuse esimees

Sinise õõliblika rännak

Õhuvooludes lendan, lendan ma lendan
Sinuga koos üle rohelise maismaa ja vahutava mere
Päike särades valgustab meie teekonda
Linnu pilgul vaatan alla ja kohendan oma helkiva sinise rüü korda

Õhuvooludes lendame, lendame me lendame
Vaadates õitsvaid värvikirevaid lillepõlde
Õhuvooludes lendame, lendame me lendame
Hüüan sõpru koos minuga reisima

Põhjanaan kuldseid kiireid näitavad meile öösel teed
Soojades lõunatuultes triivimine edasi
Päike sillerdades soojendab ja paitab ookeani veesid
Teekonna lõpul randume lõpuks rohetavale muruvaibale

Õhuvooludes lendame, lendame me lendame
Vaadates õitsvaid värvikirevaid lillepõlde
Õhuvooludes lendame, lendame me lendame
Hüüan sõpru koos minuga reisima

Maandudes õitele kosutavat nektari mahla joon
Mälestusi endaga kaasas kannan ma
Minevik möödub, aga eesootava kauni tuleviku ma loon
Naeratustega teistele rõõmsa tuju toon!

Elis Sepp, 2kg

Tänuõnad aednikult

Pargiaednik Ille Rämmer tänab kevadise pargikoristuse juures abiks olnud inimesi. Erilised tänuõnad Helve Eesmaale, kes igal vabal momendil aitas riisumistöödel, Aivo Pedoskile, kes oli tehnikaga abiks ja Anu Torimile, kes õpilastega suure töö ära tegid. Maani kummardus ja suured tänud ka teistele, kes leidsid aega ja tahtmist appi tulla. ☺

Ille Rämmer, pargiaednik

Foto: Valdur Truija

Aivo Pedosk

INKARHO rododendronid kuu aega hiljem

Fotod: Valdur Truija

Tartu maakohtus alustavad tööd ka uued rahvakohtunikud Räpina Aianduskoolist

Alates aprillist 2015 osalevad Tartu maakohtu tööpiirkonna õigusemõistmises 160 uut rahvakohtunikku, kelle volitused kehtivad neli aastat. 15. mail andsid 141 rahvakohtunikku, teiste hulgas aianduskooli töötajad **Dairi Kokmann** ja **Virge Mastik**, Tartus toimunud kohtu üldkogu ees vande, mis on eelduseks õigusemõistmisel osalemiseks.

Rahvakohtunikud andsid samasuguse vande, nagu kohtunikud nende ametisse nimetamisel: «Töotan jääda ustavaks Eesti Vabariigile ja tema põhiseaduslikule korrale. Töotan mõista õigust oma südametunnistuse järgi kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseaduse ja seadustega.»

Rahvakohtunikul on õigusemõistmisel võrdsed õigused kohtuniku-

ga ning talle laienevad ka kõik kohtuniku põhilised kohustused: erapooletu õigusemõistmise, nõupidamissaladuse hoidmise ja vaikimiskohustuse.

Uutest ametisse nimetatud rahvakohtunistest on 55 Tartumaalt, 25 Viljandimaalt, 20 Valgamaalt, 20 Võrumaalt, 20 Põlvamaalt ja 20 Jõgevamaalt ning neist 118 on naised ja 42 mehed.

Rahvakohtunikud tegutsevad põhitegevusena väga erinevatel elualadel. Nende seas on inimesi nii era- kui avalikust sektorist, üliõpilasi ja pensionäre, pedagooge ning mitmeid linna- ja vallavalitsuste töötajaid jne.

Virge Mastik, korraldustalituse spetsialist

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suured tänud kõigile, kes lehenumbri ilmumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid iga kuu 15. kuupäevaks aadressil
kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Pargi tn 32, Räpina 64505
Toimetaja Külli Nõmmistu **Küljendaja** Valdur Truija

Maikuu nali

Aednik vedas käruga sõnnikut ja möödus hullumajast.

Hullud pärima:

"Kuhu sa selle sõnniku viid?"

Aednik vastu, et maasikate peale.

"Hm! Meie paneme maasikate peale suhkru ja piima ja meid peetakse lollideks!"